

20052

pres-kliping • press-clipping

NOVINSKA DOKUMENTACIJA

NOVINSKO IZDAVAČKO PREDUZEĆE
PRESS PUBLISHING ENTERPRISE

Beograd — Knez Mihajlova 2/IX — Pošt. fak — P. O. Box 95,
Tel. 621-578 — Žiro račun — Current Account: 608-1-1572-1

Isečak iz lista
Newspaper cutting

Br. 323,
str. 10

БОРБА

БЕОГРАД

23. XI. 1971

Универзум у скулптури

Ретроспективна изложба скулптура и графика Петра Хаџи-Бошкова у Музеју савремене уметности у Скопљу

Петар Хаџи-Бошков данас је несумњиво један од водећих стваралаца модерне македонске скулптуре. Национална срдеина, за многе основни и често једини извор инспирације, Хаџи-Бошкову искључиво служи за обогачивање сазнања о свету, људској психи, човековом хтењу и трагању. Универзум као преокупација, а не локалитет као опсесија, чини основни мото његове уметности. То је и садржај изложбе на којој је представљено 35 скулптура и 20 графика на сталих у периоду 1969 — 1971, отворене 17. новембра у Скопљу.

Почетак његовог стварања била је форма без ритма: лопта или круг. Резултат доцнијих метаморфоза је разбијање тих облика ради откривања њиховог унутарњег садржаја. Отвор је створен на месту судара светлости и сенке, но не као шупљина, већ као поново затворена форма. Сада ритмична, често увијена или изломљена. Та нова пластичност простира се вертикално или хоризонтално, дијагонално или квадратно, кружно или полукружно.

Његов „Коњаник“ није класично естетски релевантан: он јаши на кругу. У њега нема фигуративног, али ни апстрактног. Његова форма зависи од свих оних животних рефлекса што се у тренутку саберу под великом инспирације. Инспиративно рађа конкретност теме, ова облик. Но, круг није затворен. Шта значи метални прстен, местимично наборан попут хармонике? За ствараоца, или другог, феномен битисања, живот-

СКУЛПТОР И ГРАФИЧАР — Петар Хаџи-Бошков у атељеу

ни круг. За трећег — сунце... Није ли то свеједно, ако нагони на размисљање, резултира осећај (и прихватање) форме? Зато, вероватно, већина фигура и нема имена. Јер, могу ли се ухватити и крстити сви тренуци живљења?

Његова графика често је основна претеча његове скулптуре. Разрађујући идеју на равnoj површини преноси је у простор. Мада постоје и обратни путеви.

Трагајући за светом, заснивајући стваралаштво на разбијању његових лажних појавних облика, приказаних често глатким и сјајним линијама, дело Петра Хаџи-Бошкова (понекад на изглед апстрактно) стилизује ово наше време: уклапа га у истините токове живљења, доприноси његовој поетизацији и естетском оплемењивању.

Р. ДАРКОВИЋ